

Instituțiile și organismele Uniunii Europene

Parlamentul European

Rue Wiertz/Wiertzstraat, 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Belgique/België
Tel: +32 2 284 21 11
Fax: +32 2 284 69 74

Aleși prin vot direct de cetățenii europeni, o dată la 5 ani, membrii Parlamentului European sunt reprezentanții popoarelor Uniunii. Parlamentul este una dintre principalele instituții europene cu puteri legislative, alături de Consiliul Uniunii Europene („Consiliul”).

Parlamentul are trei roluri esențiale:

- dezbate și adoptă legislația UE, împreună cu Consiliul
- monitorizează alte instituții europene, în special Comisia, pentru a se asigura că acestea funcționează în mod democratic
- dezbate și adoptă bugetul UE, alături de Consiliu.

Adoptarea legislației europene

În multe domenii, precum protecția consumatorilor și a mediului, Parlamentul colaborează cu Consiliul (instituția reprezentând guvernele naționale) pentru a decide asupra conținutului actelor legislative și pentru a le adopta. Acest proces poartă numele de „procedură legislativă ordinară” (fosta „codecizie”).

În baza Tratatului de la Lisabona, a crescut numărul domeniilor politice care fac obiectul noii proceduri legislative ordinare. Acest fapt îi conferă Parlamentului European mai multă putere de a influența conținutul actelor legislative în sectoare precum agricultura, politica energetică, imigrația și fondurile europene.

De asemenea, este nevoie de avizul Parlamentului pentru o serie de decizii importante, precum aderarea unor noi state la UE.

Controlul democratic

Parlamentul își exercită influența asupra altor instituții europene în mai multe moduri.

Când se formează o nouă Comisie, cei 27 de membri ai săi (câte unul pentru fiecare stat membru) nu își pot intra în atribuții fără aprobarea Parlamentului. Dacă nu sunt de acord cu candidatura unuia dintre comisarii nominalizați, membrii Parlamentului pot respinge întreaga echipă propusă.

De asemenea, Parlamentul poate solicita demisia Comisiei în exercițiu. Procedura poartă numele de „moțiune de cenzură”.

Parlamentul își menține controlul asupra Comisiei prin examinarea rapoartelor pe care le redactează aceasta și prin interpelarea comisarilor. Comisiile parlamentare joacă un rol important în acest sens.

Membrii Parlamentului analizează petițiile primite din partea cetățenilor și formează comisii de anchetă.

Când liderii naționali se întrunesc în cadrul Consiliului European, Parlamentul trebuie să își dea avizul cu privire la tematica inclusă pe agendă.

Controlul bugetar

Parlamentul adoptă bugetul anual al UE împreună cu Consiliul Uniunii Europene.

În cadrul Parlamentului, există o comisie care monitorizează modul în care este cheltuit bugetul.

În fiecare an, Parlamentul ia o decizie cu privire la modul în care Comisia a gestionat bugetul în exercițiul financiar anterior.

Componentă

Numărul parlamentarilor provenind din fiecare țară este aproximativ proporțional cu numărul locuitorilor țării respective. În baza Tratatului de la Lisabona, nicio țară nu poate avea mai puțin de 6 reprezentanți sau mai mult de 96.

Componenta actuală a Parlamentului a fost stabilită, totuși, înainte de intrarea în vigoare a Tratatului. Numărul deputaților europeni se va modifica în viitoarea legislatură. De exemplu, numărul deputaților din Germania va fi redus de la 99 la 96, iar cel al deputaților din Malta va crește de la 5 la 6.

Membrii Parlamentului European sunt repartizați în funcție de afilierea politică, nu de naționalitate.

Locații

Parlamentul European își desfășoară activitatea la Bruxelles (Belgia), Luxemburg și Strasbourg (Franța).

Birourile administrative („Secretariatul General”) se află la Luxemburg.

Reuniunile întregului Parlament, cunoscute sub denumirea de „sesiuni plenare”, au loc la Strasbourg și la Bruxelles. Reuniunile comisiilor parlamentare au loc și la Bruxelles.

Consiliul European

Rue de la Loi/Wetstraat 175

BE-1048 Bruxelles/Brussel,

Belgique/België

Tel: +32 2 281 61 11

Fax: +32 2 281 69 34

Reuniunile Consiliului European sunt întâlniri la nivel înalt în cadrul cărora liderii UE iau decizii privind prioritățile politice generale și inițiativele majore. În mod normal, se organizează 4 astfel de reuniuni pe an, prezidate de un președinte permanent.

Rol

Consiliul European are un rol dublu - stabilirea **priorităților și direcției politice generale** și abordarea problemelor complexe sau sensibile care nu pot fi rezolvate prin cooperare interguvernamentală la un alt nivel.

Deși poate influența stabilirea agendei politice a UE, **nu are puterea de a adopta acte legislative.**

Cine sunt participanții?

În cadrul Consiliului European se reunesc șefii de stat sau de guvern din fiecare țară a UE, președintele Comisiei și președintele Consiliului European care prezidează reuniunile. Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună ia, de asemenea, parte la reuniuni.

Cine este președintele Consiliului?

Președintele Consiliului European este Herman Van Rompuy. Mandatul său a început la 1 decembrie 2009 și expiră la 31 mai 2012.

Când și unde se reunește Consiliul?

Consiliul se reunește de două ori pe semestru. Dacă este nevoie, președintele **poate convoca o reuniune specială**. De cele mai multe ori, reuniunile au loc la Bruxelles.

Cum se iau deciziile?

Dacă Tratatul nu cuprinde prevederi speciale referitoare la acest aspect, Consiliul European ia deciziile prin consens. În anumite situații, se aplică regula unanimității sau a majorității calificate, în funcție de prevederile Tratatului.

Președintele Consiliului European, președintele Comisiei și Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate nu votează.

Istorie

Consiliul European și-a început activitatea în 1974, ca forum de discuții între liderii europeni. A devenit rapid organism de sine stătător, asumându-și rolul de a stabili priorități și obiective pentru întreaga Uniune.

În 1992, a obținut statut oficial, iar în 2009 a devenit una dintre cele 7 instituții ale Uniunii Europene.

Consiliul Uniunii Europene

Rue de la Loi / Wetstraat, 175

BE-1048 Bruxelles/Brussel,

Belgique/België

Tel: +32 2 281 61 11

Fax: +32 2 281 73 97 / 81

Cunoscut și sub denumirea informală de Consiliul UE, reprezintă forul în care se reunesc miniștrii din statele membre pentru a adopta acte legislative și pentru a coordona politicile europene.

A nu se confunda cu:

- Consiliul European – altă instituție a UE, în cadrul căreia șefii de stat și de guvern se reunesc de aproximativ 4 ori pe an pentru a discuta prioritățile politice ale Uniunii
- Consiliul Europei – instituție care nu face parte din UE.

Rol

1. Adoptă legislația europeană.
2. Coordonează politicile economice generale ale statelor membre.
3. Semnează acorduri între UE și alte țări.
4. Aprobă bugetul anual al UE.
5. Elaborează politica externă și de apărare a UE.
6. Coordonează cooperarea dintre instanțele judecătorești și forțele de poliție din țările membre.

Exercitarea puterii legislative

Consiliul și Parlamentul au ultimul cuvânt cu privire la actele legislative propuse de Comisie.

Coordonarea politicilor economice

Statele membre ale UE au decis că doresc să aibă o politică economică generală comună, coordonată de miniștrii economiei și finanțelor din fiecare țară.

Printre obiectivele Consiliului UE se mai numără crearea de locuri de muncă, ameliorarea sistemelor de educație și asistență medicală și creșterea nivelului de bunăstare. Deși statele membre răspund, fiecare în parte, de propriile politici în aceste domenii, ele pot cădea de acord asupra obiectivelor comune și pot face schimb de experiență.

Semnarea acordurilor internaționale

Consiliul semnează, în numele UE, acorduri în domenii diverse: mediu, comerț, dezvoltare, industrie textilă, pescuit, știință, tehnologie și transport.

Aprobarea bugetului UE

Consiliul și Parlamentul European decid în comun asupra bugetului anual al UE.

Politica externă și de apărare

Guvernele naționale dețin controlul asupra acestor domenii, dar lucrează împreună pentru a elabora așa-numita politică externă și de securitate comună. Consiliul reprezintă principalul for pentru derularea acestei cooperări.

UE nu are o armată proprie. Însă, pentru a reacționa cât mai rapid în caz de conflicte internaționale și dezastre naturale, unele țări participă cu trupe în cadrul unei forțe de reacție rapidă, care se implică doar în acțiuni umanitare, de salvare și de menținere a păcii.

Justiție

Cetățenii UE trebuie să aibă acces egal la justiție, peste tot în Uniune. În cadrul Consiliului, miniștrii justiției fac eforturi pentru a garanta că sentințele pronunțate de un tribunal într-o țară a UE - în cazuri de divorț, de exemplu - sunt recunoscute în toate celelalte state membre.

Miniștrii justiției și afacerilor interne coordonează supravegherea frontierelor externe și lupta împotriva terorismului și a crimei organizate la nivel internațional.

Cine sunt membrii Consiliului?

Consiliul nu este format din membri permanenți. La fiecare reuniune a Consiliului, statele membre trimit miniștrii care răspund de domeniul aflat pe agenda de discuții - de exemplu, miniștrii mediului dacă reuniunea se axează pe probleme de mediu. Reuniunea respectivă se va numi „Consiliul de mediu”.

Cine prezidează reuniunile?

Consiliul care îi reunește pe miniștrii afacerilor externe este prezidat permanent de aceeași persoană, respectiv Înalțul Reprezentant pentru politica externă și de securitate comună.

Toate celelalte reuniuni sunt prezidate de ministrul de resort din țara care deține președinția UE în momentul respectiv.

De exemplu, în cazul în care Consiliul de mediu se reunește în perioada în care Estonia deține președinția UE, reuniunea va fi prezidată de ministrul estonian al mediului.

Președințiile Consiliului UE în perioada 2011-2020

- Ungaria (ianuarie-iunie 2011)
- Polonia (iulie-decembrie 2011)
- Danemarca (ianuarie-iunie 2012)
- Cipru (iulie-decembrie 2012)
- Irlanda (ianuarie-iunie 2013)
- Lituania (iulie-decembrie 2013)
- Grecia (ianuarie-iunie 2014)
- Italia (iulie-decembrie 2014)
- Letonia (ianuarie-iunie 2015)
- Luxemburg (iulie-decembrie 2015)
- Țările de Jos (ianuarie-iunie 2016)
- Slovacia (iulie-decembrie 2016)
- Malta (ianuarie-iunie 2017)
- Regatul Unit (iulie-decembrie 2017)
- Estonia (ianuarie-iunie 2018)
- Bulgaria (iulie-decembrie 2018)
- Austria (ianuarie-iunie 2019)
- România (iulie-decembrie 2019)
- Finlanda (ianuarie-iunie 2020)

Sistemul de vot

În general, Consiliul UE adoptă deciziile aplicând regula „majorității calificate”. Cu cât populația unei țări este mai numeroasă, cu atât sunt mai multe voturile de care dispune țara respectivă. Totuși, în realitate, numărul voturilor nu este strict proporțional cu populația, ci ponderat în favoarea țărilor cu mai puțini locuitori:

- Germania, Franța, Italia și Regatul Unit: 29 de voturi
- Spania și Polonia: 27
- România: 14
- Țările de Jos: 13
- Belgia, Grecia, Portugalia, Republica Cehă și Ungaria: 12
- Austria, Bulgaria și Suedia: 10
- Danemarca, Finlanda, Irlanda, Lituania și Slovacia: 7
- Cipru, Estonia, Letonia, Luxemburg și Slovenia: 4
- Malta: 3

TOTAL: 345

Majoritatea calificată este îndeplinită în cazul în care:

- majoritatea celor 27 de țări membre (uneori chiar și două treimi) votează în favoarea deciziei
- se întrunesc cel puțin 255 din cele 345 de voturi.

În plus, orice stat membru poate cere să se verifice dacă majoritatea întrunită reprezintă cel puțin 62% din totalul populației. În caz contrar, propunerea nu poate fi adoptată.

În domenii cu caracter sensibil, cum ar fi securitatea, afacerile externe și impozitarea, deciziile Consiliului trebuie adoptate în unanimitate. Cu alte cuvinte, fiecare țară are drept de veto.

Începând cu 2014, se va introduce sistemul de vot cu dublă majoritate.

Pentru ca o propunere să fie adoptată, va fi nevoie să se întrunească două tipuri de majoritate: a țărilor (cel puțin 15) și a populației UE (țările care se exprimă în favoarea propunerii trebuie să reprezinte cel puțin 65% din populația UE).

Comisia Europeană

Rue de la Loi / Wetstraat 200

BE-1049 Bruxelles/Brussel,

Belgique/België

Tel: +32 2 299 11 11

Comisia Europeană este una dintre principalele instituții ale Uniunii Europene. Reprezintă și susține interesele Uniunii în ansamblul său. Propune acte legislative și gestionează punerea în aplicare a politicilor europene și modul în care sunt cheltuite fondurile UE.

Componentă

Cei 27 de comisari, câte unul din fiecare stat membru, trasează direcțiile politice ale Comisiei pe durata mandatului lor de 5 ani. Fiecărui comisar îi este atribuită de către președinte responsabilitatea pentru unul sau mai multe domenii de acțiune.

Președintele actual al Comisiei Europene este José Manuel Barroso, care și-a început cel de-al doilea mandat în februarie 2010.

Președintele este desemnat de Consiliul European, care îi numește și pe ceilalți comisari, cu acordul președintelui desemnat.

Numirea comisarilor, inclusiv a președintelui, este supusă aprobării Parlamentului. Pe durata mandatului, comisarii răspund pentru acțiunile lor în fața Parlamentului, singura instituție abilitată să demită Comisia.

Activitatea de zi cu zi a Comisiei este asigurată de membrii personalului - administratori, juriști, economiști, traducători, interpreți, secretari etc - organizați în departamente numite „direcții generale” (DG).

Termenul „Comisie” poate face referire atât la colegiul celor 27 de comisari, cât și la personalul său permanent sau la instituția propriu-zisă.

Rol

Reprezintă și susține interesele Uniunii Europene în ansamblul său. Monitorizează și pune în aplicare politicile UE:

1. propunând proiecte legislative Parlamentului și Consiliului
2. gestionând bugetul UE și alocând fonduri

3. aplicând dreptul european (împreună cu Curtea de Justiție)
4. reprezentând Uniunea Europeană la nivel internațional, de exemplu negociind acordurile dintre UE și alte țări.

Proiecte legislative noi

Comisia are „drept de inițiativă” - poate propune acte legislative pentru a proteja interesele Uniunii și ale cetățenilor săi. Ea procedează astfel doar în situațiile în care o măsură eficientă nu poate fi luată la nivel național, regional sau local (principiul subsidiarității).

Când propune un proiect legislativ, Comisia încearcă să ia în calcul interesele unor categorii cât mai largi. Pentru a se asigura că detaliile tehnice sunt corecte, Comisia consultă experții din cadrul diferitelor comitete și grupuri de lucru. De asemenea, organizează consultări publice.

Departamentele Comisiei se ocupă de elaborarea proiectelor de acte legislative. Dacă cel puțin 14 din cei 27 de comisari sunt de acord cu proiectul, acesta este înaintat Consiliului și Parlamentului care, după ce îl dezbate și îi aduc modificări, decid dacă să-l adopte sau nu.

Gestionarea bugetului UE și alocarea de fonduri

Împreună cu Parlamentul și Consiliul, Comisia stabilește prioritățile în materie de cheltuieli pe termen lung în contextul „cadrului financiar” european. De asemenea, elaborează un proiect de buget anual pe care îl înaintează Parlamentului și Consiliului spre aprobare și supraveghează modul în care sunt cheltuite fondurile europene, de exemplu, de către agențiile și autoritățile naționale și regionale. Modul în care Comisia gestionează bugetul este verificat de către Curtea de Conturi.

Comisia gestionează fondurile consacrate politicilor europene (de exemplu, agricultură și dezvoltare rurală) și programe precum Erasmus (schimburi de studenți).

Aplicarea dreptului comunitar

În calitate de „gardian al tratatelor”, Comisia se asigură că fiecare stat membru aplică în mod corect legislația europeană.

În cazul în care consideră că un guvern nu își respectă obligațiile în acest sens, Comisia îi adresează mai întâi o scrisoare oficială prin care îi cere să remedieze situația. În ultimă instanță, Comisia poate înainta cazul Curții de Justiție. Curtea poate impune sancțiuni, iar deciziile sale sunt obligatorii pentru toate țările și instituțiile europene.

Reprezentarea UE pe scena internațională

Comisia se exprimă în numele tuturor țărilor UE în cadrul organismelor internaționale precum Organizația Mondială a Comerțului.

De asemenea, negociază acorduri internaționale în numele UE, precum Acordul de la Cotonou (privind ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare din Africa, Caraibe și Pacific și derularea schimburilor comerciale cu acestea).

Locații

Comisia Europeană are sediile la Bruxelles și Luxemburg. De asemenea, are reprezentanțe în fiecare țară a UE și delegații în capitale din lumea întreagă.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Palais de la Cour de Justice
Boulevard Konrad Adenauer
Kirchberg
L-2925 Luxembourg
Luxembourg
Tel: +352 4303 1
Fax: +352 4303 2600

Curtea de Justiție interpretează legislația europeană pentru a se asigura că aceasta se aplică în același fel în toate țările UE. De asemenea, soluționează litigiile juridice dintre guvernele statelor membre și instituțiile europene. Persoanele fizice, întreprinderile sau organizațiile pot, la rândul lor, să aducă un caz în fața Curții de Justiție dacă consideră că le-au fost încălcate drepturile de către o instituție europeană.

Componentă

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este formată din câte un judecător pentru fiecare stat membru.

Curtea beneficiază de sprijinul a 8 „avocați generali” care au sarcina de a-și prezenta punctele de vedere cu privire la cazurile aduse în fața Curții. Pledoariile lor trebuie să fie imparțiale și susținute public.

Fiecare judecător și avocat general este numit pentru un mandat de 6 ani, care poate fi reînnoit. Guvernele trebuie să cadă de acord asupra persoanelor nominalizate.

Pentru a ajuta Curtea de Justiție să facă față numărului mare de cazuri care îi sunt înaintate spre soluționare și pentru a le oferi cetățenilor o mai bună protecție juridică, s-a înființat Tribunalul (de Primă Instanță), care se ocupă de acțiunile intentate de persoane fizice, întreprinderi și anumite organizații, precum și de cazurile care au legătură cu legislația în domeniul concurenței. Tribunalul UE al Funcției Publice se pronunță în litigiile apărute între Uniunea Europeană și funcționarii săi.

Exemple de cazuri

Curtea pronunță hotărâri privind cazurile sesizate. Cele cinci tipuri de cazuri întâlnite frecvent sunt:

1. **acțiuni pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare** – când instanțele naționale îi cer Curții de Justiție să interpreteze un act legislativ european
2. **acțiuni intentate pentru neîndeplinirea obligațiilor** – când guvernele nu aplică legislația europeană
3. **acțiuni în anulare** – când se consideră că anumite acte legislative ale UE încalcă tratatele europene sau drepturile fundamentale
4. **acțiuni în constatarea abținerii de a acționa** – când instituțiile UE nu acționează pentru a lua deciziile pe care au obligația de a le lua
5. **acțiuni directe** – intentate de persoane fizice, întreprinderi sau organizații împotriva deciziilor sau acțiunilor UE

Procedura privind pronunțarea unei hotărâri preliminare

Instanțele naționale din fiecare stat membru UE sunt responsabile pentru aplicarea corespunzătoare a legislației europene în statul respectiv. Dar există riscul ca instanțele din diferite țări să interpreteze legislația UE în moduri diferite.

Pentru a preveni acest lucru, a fost prevăzută o „procedură pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare”. Dacă o instanță națională are îndoieli cu privire la interpretarea sau validitatea unui act legislativ european, aceasta poate și, în anumite cazuri, este obligată, să solicite avizul Curții de Justiție. Acest aviz poartă numele de „hotărâre preliminară”.

Acțiuni în neîndeplinirea unei obligații

Comisia poate iniția o acțiune în justiție în cazul în care consideră că un stat membru nu își îndeplinește obligațiile prevăzute de legislația europeană. Procesul poate fi intentat și de un alt stat membru.

În ambele cazuri, Curtea investighează acuzațiile și pronunță sentința. Dacă se constată că acuzațiile aduse statului respectiv sunt întemeiate, acesta are obligația de a remedia situația imediat. În cazul în care statul membru nu se conformează hotărârii pronunțate de Curtea de Justiție, aceasta poate impune plata unei amenzi.

Acțiuni în anulare

Dacă un stat membru, Consiliul, Comisia sau (în anumite condiții) Parlamentul consideră că un anumit act legislativ european este ilegal, Curții de Justiție i se poate solicita anularea actului respectiv.

Aceste „acțiuni în anulare” pot fi prezentate și de persoanele fizice care doresc să îi solicite Curții anularea unui anumit act legislativ care le afectează în mod direct și negativ.

În cazul în care constată că actul respectiv a fost adoptat incorect sau că nu se bazează pe dispozițiile din Tratat, Curtea îl poate declara nul și neavenit.

Acțiuni în constatarea abținerii de a acționa

Tratatul prevede că Parlamentul European, Consiliul și Comisia au obligația de a adopta anumite decizii în anumite situații. Dacă nu își îndeplinesc această obligație, celelalte instituții ale UE și, în anumite împrejurări, persoanele fizice sau întreprinderile pot adresa o plângere Curții pentru ca această abținere de a acționa să fie consemnată oficial.

Acțiuni directe

Orice persoană sau întreprindere care a avut de suferit de pe urma unei acțiuni sau a lipsei de acțiune din partea instituțiilor UE sau a funcționarilor acestora, poate intenta o acțiune la Tribunalul de Primă Instanță, cu scopul de a obține despăgubiri.

Cum sunt gestionate cazurile

Pentru fiecare caz înaintat Curții se desemnează un judecător și un avocat general.

Cazurile sunt evaluate în două etape: în scris și apoi verbal.

Procedura scrisă

Mai întâi, toate părțile implicate îi prezintă declarații scrise judecătorului care răspunde de cazul respectiv. Judecătorul scrie un raport care cuprinde rezumatul declarațiilor și temeiul legal al cazului.

Audierea publică

Ce de-a doua etapă este audierea publică. În funcție de complexitatea cazului, audierea poate avea loc în fața unui complet format din 3, 5 sau 13 judecători sau în fața întregii Curți. La audiere, avocații părților își prezintă cazul în fața judecătorilor și a avocatului general, care le pot adresa întrebări.

Ulterior, avocatul general își prezintă propriul punct de vedere, după care judecătorii deliberează și pronunță sentința.

Avocații generali nu trebuie să își prezinte punctul de vedere decât în cazul în care Curtea consideră că în respectiva cauză se ridică o nouă problemă de drept. Curtea nu trebuie neapărat să aibă un punct de vedere similar cu cel al avocatului general.

Sentințele Curții se adoptă cu majoritate și se pronunță în cadrul unei audieri publice. Imagini de la audierile publice sunt deseori televizate (Europe by Satellite).

Procedura este similară în cazul Tribunalului de Primă Instanță, cu singura diferență că avocatul general nu își susține punctul de vedere.

Curtea Europeană de Conturi

12, rue Alcide De Gasperi

LU-1615 Luxembourg,

Luxembourg

Tel: +352 4398 1

Fax: +352 4393 42

Curtea Europeană de Conturi verifică modul în care sunt administrate fondurile europene. Rolul său este acela de a îmbunătăți gestiunea financiară a UE și de a prezenta rapoarte cu privire la folosirea banilor publici. A fost înființată în 1975 și are sediul la Luxembourg.

Rol

Pentru a le garanta contribuabililor europeni faptul că banii publici sunt cheltuiți în mod eficient, Curtea de Conturi este abilitată să verifice (să auditeze) orice persoană sau organizație care gestionează fonduri europene. În acest scop, efectuează frecvent controale pe teren. Concluziile sale scrise sunt incluse în rapoarte adresate Comisiei Europene și guvernelor statelor membre.

Curtea de Conturi nu are putere juridică. În cazul în care descoperă fraude sau nereguli, auditorii săi informează Oficiul european de luptă antifraudă (OLAF).

Atribuții

Una dintre cele mai importante sarcini ale Curții de Conturi este să înainteze Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind exercițiul financiar anterior („descărcarea anuală de gestiune”). Parlamentul examinează minuțios raportul Curții înainte de a decide dacă aprobă sau nu modul în care Comisia a gestionat bugetul.

De asemenea, Curtea trebuie să formuleze un aviz privind legislația financiară a UE și posibilitățile de combatere a fraudei.

Auditorii Curții de Conturi efectuează frecvent controale în instituțiile UE, în statele membre și în țările care primesc ajutoare europene. Activitatea Curții vizează, în principal, fondurile de care

răspunde Comisia Europeană, însă, în practică, autoritățile naționale gestionează 80% din venituri și cheltuieli.

Componentă

Pentru a-și exercita atribuțiile în mod eficient, Curtea de Conturi trebuie să fie complet independentă de celelalte instituții, dar, în același timp, trebuie să rămână permanent în contact cu acestea.

Curtea de Conturi este formată din câte un membru din fiecare țară a Uniunii, desemnat de Consiliu pentru un mandat de 6 ani (care poate fi reînnoit). Președintele Curții este ales de către membrii acesteia pentru un mandat de 3 ani care, de asemenea, poate fi reînnoit. Vítor Manuel da Silva Caldeira, din Portugalia, a fost ales președinte în ianuarie 2008.

Organizare

Curtea de Conturi numără aproximativ 800 de angajați, nu numai auditori, ci și traducători și administratori. Auditorii sunt împărțiți în grupuri de audit. Aceștia pregătesc proiecte de rapoarte pe baza cărora Curtea ia decizii.

Comitetul Economic și Social European

Rue Belliard/Belliardstraat 99

B-1040 Bruxelles/Brussel

Belgique/België

Tel: +32 2 546 90 11

Fax: +32 2 513 48 93

Reprezentanții angajatorilor, ai salariaților sau ai altor grupuri de interese își pot exprima punctul de vedere cu privire la acțiunile UE prin intermediul Comitetului Economic și Social European (CESE). Acesta este o adunare consultativă care emite avize către instituții mai mari - în special Consiliul, Comisia și Parlamentul European.

Rol

Comitetul Economic și Social European a fost înființat în 1957, ca for de discuție pe marginea aspectelor legate de piața unică. CESE le oferă grupurilor de interese din Europa - sindicate, angajatori, fermieri - posibilitatea de a se exprima oficial în legătură cu propunerile legislative ale UE.

În medie, CESE elaborează anual 170 de avize și documente consultative. Toate avizele sunt transmise către organismele decizionale ale Uniunii și apoi publicate în Jurnalul Oficial.

Membri

CESE este format din 344 de membri, reprezentanți ai grupurilor de interese economice și sociale din toată Europa. Aceștia sunt propuși de guvernele naționale și numiți de Consiliul Uniunii Europene pentru un mandat de 5 ani, care poate fi reînnoit. Membrii CESE nu sunt remunerați, dar primesc alocații pentru a-și acoperi cheltuielile de transport și cazare ocazionate de participarea la reuniuni.

În cadrul CESE există trei grupuri:

1. Angajatori
2. Angajați
3. Interese diverse (ex. fermieri, grupuri ale consumatorilor)

Numărul membrilor din fiecare țară depinde de populația acesteia:

- Franța, Germania, Italia, Regatul Unit - 24 de membri
- Spania, Polonia - 21 de membri
- România - 15 membri
- Austria, Belgia, Bulgaria, Grecia, Portugalia, Republica Cehă, Suedia, Țările de Jos, Ungaria - 12 membri
- Danemarca, Finlanda, Irlanda, Lituania, Slovacia - 9 membri
- Estonia, Letonia, Slovenia - 7 membri
- Cipru, Luxemburg - 6 membri
- Malta - 5 membri

Comitetul Regiunilor

Bâtiment Jacques Delors/Jacques Delors Gebouw

Rue Belliard/Belliardstraat 99-101

B - 1040 Bruxelles/Brussel - Belgique/België

Tel: +32 2 282 22 11

Fax: +32 2 282 23 25

Comitetul Regiunilor este un organism consultativ care reprezintă autoritățile locale și regionale din Uniunea Europeană.

Rol

Rolul Comitetului Regiunilor este de a face cunoscute punctele de vedere locale și regionale cu privire la legislația UE. În acest sens, Comitetul emite rapoarte sau „avize” pe marginea propunerilor Comisiei.

Comisia, Consiliul și Parlamentul trebuie să consulte Comitetul Regiunilor înainte de luarea unor decizii în domenii care privesc administrația locală și regională (de ex. ocuparea forței de muncă, mediul, educația, sănătatea publică).

Membri

Comitetul Regiunilor este format în prezent din 344 de membri (și tot atâția membri supleanți), provenind din toate cele 27 de state membre.

În contextul unei viitoare extinderi a UE, numărul membrilor (și al membrilor supleanți) nu va putea depăși cifra de 350.

Membrii și membrii supleanți sunt numiți de către Consiliu, la propunerea țărilor din care provin, pentru un mandat de 5 ani. Fiecare țară are libertatea de a-și stabili propriile criterii de desemnare a membrilor, însă delegațiile trebuie să reflecte o repartitie echilibrată din punct de vedere politic, geografic și regional/local.

Membrii Comitetului sunt membri aleși sau factori de decizie în cadrul autorităților locale sau regionale din zona de proveniență.

Structură

Comitetul Regiunilor se întrunește de 5 ori pe an în sesiune plenară pentru a defini liniile politice generale și pentru a adopta avize.

Există 6 „comisii” care se ocupă de diferite domenii politice și pregătesc avizele care urmează a fi dezbătute în sesiunile plenare:

- Coeziune teritorială
- Politică economică și socială
- Educație, tineret și cultură
- Mediu, schimbări climatice și energie
- Cetățenie, guvernare, afaceri instituționale și externe
- Resurse naturale

De asemenea, Comitetul adoptă rezoluții cu privire la diverse aspecte politice.

În cadrul Comitetului Regiunilor sunt reprezentate principalele grupări politice europene:

- Partidul Popular European (PPE)
- Partidul Socialiștilor Europeni (PSE)
- Grupul Alianței Liberalilor și Democraților pentru Europa (ALDE)
- Uniunea pentru Europa națiunilor - Alianța Europeană (UEN-AE).

Un rol mai important, conferit de Tratatul de la Lisabona

În baza Tratatului de la Lisabona, Comisia Europeană are obligația de a se consulta cu autoritățile locale și regionale și cu asociațiile acestora cât mai devreme posibil în etapa prelegislativă. Comitetul Regiunilor, în calitatea sa de portavoce a autorităților locale și regionale, este profund implicat în această procedură.

După ce înaintează o propunere legislativă, Comisia trebuie să se consulte din nou cu Comitetul Regiunilor, dacă propunerea respectivă vizează unul dintre domeniile politice cu impact direct asupra autorităților locale și regionale.

Banca Centrală Europeană

Eurotower

Kaiserstraße 29

DE-60311 Frankfurt am Main

Deutschland

Tel: +49 69 13 44 0

Fax: +49 69 13 44 60 00

Banca Centrală Europeană (BCE), cu sediul la Frankfurt, în Germania, administrează moneda unică europeană, euro și asigură stabilitatea prețurilor în UE. De asemenea, BCE răspunde de definirea și punerea în aplicare a politicii economice și monetare a UE.

Rol

Banca Centrală Europeană (BCE) este una dintre instituțiile UE. Scopul său este:

- să mențină stabilitatea prețurilor (adică să țină inflația sub control), mai ales în țările care utilizează euro
- să mențină stabilitatea sistemului financiar, asigurându-se că piețele și instituțiile sunt supravegheate corespunzător.

BCE colaborează cu băncile centrale din **toate cele 27 de state membre**. Împreună, formează Sistemul European al Băncilor Centrale.

De asemenea, BCE stabilește cadrul cooperării dintre băncile centrale ale celor 17 state membre care au adoptat moneda unică și alcătuiesc împreună zona euro. Cooperarea existentă la nivelul acestui grup restrâns poartă numele de „eurosistem”.

Atribuții

Printre altele, BCE:

- fixează ratele de referință ale dobânzilor ^[en] pentru zona euro și ține sub control masa monetară
- gestionează rezervele valutare ale zonei euro, cumpără și vinde valută atunci când este necesar pentru a menține echilibrul ratelor de schimb
- se asigură că instituțiile și piețele financiare sunt supravegheate corespunzător de către autoritățile naționale și că sistemele de plăți funcționează corect
- autorizează băncile centrale ale țărilor din zona euro să emită bancnote
- monitorizează evoluția prețurilor și evaluează riscul pe care aceasta îl poate reprezenta pentru stabilitatea zonei euro.

Structură

BCE dispune de următoarele organisme decizionale:

- Comitetul executiv gestionează activitatea cotidiană. Este format din 6 membri (președintele, vicepreședintele și alți 4 membri) desemnați de liderii zonei euro pentru un mandat de 8 ani.
- Consiliul guvernatorilor definește politica monetară a zonei euro și fixează ratele dobânzilor la care băncile comerciale pot obține bani de la Banca Centrală. Este alcătuit din cei 6 membri ai Comitetului executiv și din guvernatorii celor 17 bănci centrale din zona euro.
- Consiliul general contribuie la acțiunile de consultare și coordonare ale BCE și oferă sprijin țărilor care se pregătesc să adere la zona euro. Este format din președintele și vicepreședintele BCE și guvernatorii băncilor centrale din toate cele 27 de *state membre*.

BCE este instituție independentă. Nici BCE, nici băncile centrale naționale din Eurosistem și niciun membru al instanțelor însărcinate cu luarea deciziilor nu pot cere sau accepta instrucțiuni de la un alt organism. Toate instituțiile UE și toate guvernele naționale trebuie să respecte acest principiu.

Banca Europeană de Investiții

98-100 boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

Luxembourg

Tel: +352 43 79 1

Fax: +352 43 77 04

Banca Europeană de Investiții aparține celor 27 de state membre. Sarcina sa este de a lua bani cu împrumut de pe piețele de capital și de a acorda credite cu dobândă scăzută pentru proiecte privind îmbunătățirea infrastructurii, furnizarea de electricitate sau ameliorarea normelor de mediu atât în țări din UE cât și în țări vecine sau în țări curs de dezvoltare.

Rol

Banca Europeană de Investiții sprijină proiecte în țările UE și investește în viitoarele state membre și în țările partenere.

În general, ia bani cu împrumut de pe piețele de capital pentru a nu apela la bugetul UE. Acești bani sunt acordați în condiții favorabile proiectelor care se înscriu în linia obiectivelor politice ale UE.

În anul 2008, BEI a strâns suma de aproximativ 60 de miliarde de euro. Banca nu activează în scopul obținerii de profit, ci acordă credite la o rată a dobânzii apropiată de costul la care au fost împrumutați banii.

Servicii

- Împrumuturi: acordate unor programe sau proiecte viabile, atât din sectorul public cât și din cel privat. Destinatarii pot fi foarte diferiți, de la mari corporații până la municipalități și întreprinderi mici.
- Asistență tehnică: furnizată de o echipă formată din economiști, ingineri și experți pentru a veni în completarea facilităților de finanțare.
- Garanții: pentru un număr mare de organisme, de exemplu bănci, societăți de leasing, instituții de garantare, fonduri mutuale de garantare, vehicule investiționale.
- Capital de risc: solicitările de capital de risc trebuie adresate direct unui intermediar.

Acordarea de împrumuturi în UE

Aproximativ 90% din împrumuturi merg către programe și proiecte elaborate în UE.

BEI acordă credite în funcție de șase obiective prioritare, enumerate în planul de afaceri al Băncii:

- Coeziune și convergență
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri)
- Durabilitatea mediului
- Implementarea Inițiativei „Inovare 2010” (i2i)
- Dezvoltarea rețelelor transeuropene de transport și energie (TEN)
- Surse de energie durabile, competitive și sigure

În afara UE

BEI sprijină aplicarea politicilor UE de dezvoltare și cooperare cu țările partenere.

Mandatul actual vizează:

- Europa Centrală și de Est
- Politica de vecinătate
 - Vecinătatea mediteraneeană
 - Rusia și vecinătatea estică
- Țările vizate de politica de dezvoltare și cooperare:
 - Africa, Caraibe, Pacific (și teritoriile de peste mări)
 - Africa de Sud
 - Asia și America latină

Structură și organizare

- Acționari – cele 27 de state membre ale UE
- Guvernanță – Consiliul guvernatorilor, Consiliul directorilor, Comitetul de audit și Comitetul de conducere

- Control și evaluare – garantarea integrității și viabilității operațiunilor Băncii
- Organizare – personal repartizat pe departamente

Fondul European de Investiții

96, boulevard Konrad Adenauer

LU-2968 Luxembourg,

Luxembourg

Tel: +352 2485 1

Fax: +352 2485 81301

Fondul European de Investiții (FEI) a fost creat în 1994 pentru a susține întreprinderile mici. Acționarul său majoritar este Banca Europeană de Investiții, alături de care formează „Grupul BEI”.

Care sunt rolurile Fondului?

FEI oferă capital de risc pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), în special pentru societățile recent înființate și pentru cele cu orientare tehnologică. De asemenea, furnizează garanții instituțiilor financiare (de exemplu băncilor) pentru a acoperi împrumuturile acordate IMM-urilor.

FEI nu este o instituție creditoare. El nu acordă credite sau subvenții și nici nu investește direct în vreo societate. În schimb, acționează prin bănci și alți intermediari financiari, folosind fie propriile fonduri, fie pe cele care îi sunt încredințate de BEI sau de Uniunea Europeană.

Fondul este activ în statele membre ale Uniunii Europene și în Croația, Turcia și în trei state AELS (Islanda, Liechtenstein și Norvegia).

Ombudsmanul European

1, avenue du Président Robert Schuman

CS 30403

F-67001 Strasbourg Cedex,

France

Tel: +33 3 88 17 23 13

Fax: +33 3 88 17 90 62

Ombudsmanul European investighează plângerile formulate împotriva instituțiilor, organismelor, birourilor și agențiilor UE.

Rol

Ombudsmanul European prelucrează plângerile primite de la cetățeni, întreprinderi și organizații din UE care semnalează cazuri de administrare defectuoasă din partea instituțiilor, organismelor, birourilor sau agențiilor UE - încălcarea legislației, nerespectarea principiilor bunei administrări, încălcarea drepturilor omului. Exemplele includ:

- practici inechitabile
- discriminare
- abuz de putere
- lipsa informațiilor sau refuzul de a furniza informații
- întârzieri nejustificate

- proceduri incorecte.

Ombudsmanul începe investigațiile după primirea unei plângeri sau din proprie inițiativă. Este un organism independent și, prin urmare, nu acceptă sugestii din partea guvernelor sau a altor entități. O dată pe an, îi prezintă Parlamentului European un raport de activitate.

Desemnare

Ombudsmanul este ales de Parlament pentru un mandat de 5 ani care poate fi reînnoit. Nikiforos Diamandouros, fost avocat al poporului în Grecia, a fost reales în funcția de Ombudsman, în ianuarie 2010, pentru o perioadă de încă 5 ani.

Cum îi puteți adresa o plângere Ombudsmanului?

Dacă sunteți nemulțumit de activitatea desfășurată de o instituție, un organism, un birou sau o agenție a UE, trebuie, mai întâi, să-i dați posibilitatea de a remedia situația. Dacă această abordare nu dă rezultate, îi puteți trimite o plângere Ombudsmanului European.

Este necesar să depuneți plângerea la Ombudsman în termen de doi ani de la data la care ați constatat situația de administrare defectuoasă. Trebuie să indicați clar cine sunteți, ce instituție sau organism face obiectul plângerii și din ce motiv. Dacă doriți, puteți cere ca plângerea dumneavoastră să fie tratată confidențial.

Ce nu face Ombudsmanul

Ombudsmanul nu poate investiga:

- plângeri formulate împotriva autorităților naționale, regionale sau locale din statele membre (departamente guvernamentale, agenții de stat, consilii locale), chiar dacă plângerile vizează aspecte europene.
- activitățile tribunalelor sau ale organismelor de tip ombudsman existente la nivel național. Ombudsmanul European nu primește cereri de apel la deciziile luate de aceste entități.
- plângeri formulate împotriva întreprinderilor sau persoanelor fizice.

Ce se întâmplă după trimiterea unei plângeri?

Este posibil ca Ombudsmanul să poată rezolva problema prin simpla informare a instituției, organismului, biroului sau agenției vizate. Dacă este nevoie de mai mult, va încerca să găsească o soluție amiabilă care să conducă la remedierea situației semnalate.

În cazul unui eșec, Ombudsmanul îi poate face recomandări instituției vizate. Dacă instituția nu acceptă recomandările sale, Ombudsmanul poate întocmi un raport special pe care îl va trimite Parlamentului European pentru ca acesta să poată lua măsurile politice care se impun.

În cazul în care nu poate trata plângerea dumneavoastră, de exemplu, dacă problema semnalată a făcut deja obiectul unui proces în instanță, Ombudsmanul va depune toate eforturile pentru a vă recomanda o altă instituție care să vă poată fi de ajutor.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

Rue Wiertz/Wiertzstraat 60

B-1047 Bruxelles/Brussel

Belgique/België

Tel: +32 2 283 19 00

Fax: +32 2 283 19 50

Poziția de Autoritate Europeană pentru Protecția Datelor a fost creată în 2001. Responsabilitățile Autorității sunt să se asigure că instituțiile și organismele UE respectă dreptul la intimitate al cetățenilor atunci când prelucrează datele cu caracter personal.

Ce face Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor?

Atunci când prelucrează date cu caracter personal despre o persoană care poate fi identificată, instituțiile și organismele UE au obligația de a respecta dreptul la intimitate al persoanei în cauză. Autoritatea se asigură că acest lucru se întâmplă.

„Prelucrarea” implică activități cum sunt colectarea datelor, înregistrarea și arhivarea lor, identificarea lor în vederea consultării, transmiterea și furnizarea lor către alte persoane, precum și blocarea, ștergerea sau distrugerea lor.

Există reguli stricte cu privire la intimitate care se aplică acestor activități. De exemplu, în general, instituțiile și organismele UE nu au permisiunea de a prelucra datele cu caracter personal care comuncă informații despre originea rasială sau etnică, opiniile politice, convingerile religioase sau filozofice sau calitatea de membru al unui sindicat.

Autoritatea lucrează cu funcționarii cu atribuții de protejare a datelor în fiecare instituție sau organism UE pentru a se asigura că se aplică regulile cu privire la intimitate.

În 2009, dl Peter Hustinx a fost redenumit Controlor european pentru protecția datelor, iar dl Giovanni Buttarelli a fost numit Controlor adjunct. Ambele mandate vor expira în ianuarie 2014.

Cum vă poate ajuta Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor?

Dacă aveți motive să considerați că dreptul dumneavoastră la intimitate a fost încălcat de o instituție sau un organism UE, vă recomandăm să vă adresați, mai întâi de toate, persoanelor responsabile cu prelucrarea datelor. Dacă nu sunteți mulțumit de rezultat, vă recomandăm să contactați funcționarul pentru protecția datelor (numele figurează pe site-ul internet al Autorității). Aveți și posibilitatea de a trimite o plângere Controlorului European pentru Protecția Datelor, care va investiga plângerea dumneavoastră și vă va informa despre rezultat cât mai curând posibil.

Spre exemplu, Autoritatea poate dispune ca instituția sau organismul în cauză să corecteze, să blocheze, să șteargă sau să distrugă datele cu caracter personal care au fost prelucrate într-un mod care contravine legii.

Dacă nu sunteți de acord cu decizia Controlorului, puteți apela la Curtea de Justiție.

Organisme interinstituționale

Echipa de intervenție în caz de urgență informatică (CERT)

CERT contribuie la gestionarea amenințărilor cu care se confruntă sistemele informatice ale instituțiilor UE, oferind sprijin echipelor care răspund de securitatea informatică în cadrul instituțiilor europene și menținând contactul cu omologii din sectorul public al statelor membre. CERT s-a înființat la 1 iunie 2011 și va funcționa ca proiect-pilot în primul an de existență. Ar putea deveni complet operațional în 2012, în funcție de rezultatele evaluării fazei pilot.

Oficiul European pentru Selecția Personalului

Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO) a devenit operațional în ianuarie 2003. Responsabilitatea sa este de a organiza concursuri pentru recrutarea personalului în vederea angajării în toate instituțiile UE. Această centralizare este mai eficientă decât dacă fiecare instituție și-ar organiza propriile concursuri. Bugetul anual al EPSO, de aproximativ 21 milioane euro, este mai mic cu 11% decât cheltuielile pe care instituțiile UE le suportau în trecut pentru recrutare.

Oficiul pentru Publicații

Denumirea completă a acestui organism este Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. În calitate sa de editură a instituțiilor europene, are ca misiune să producă și să distribuie toate publicațiile oficiale ale Uniunii Europene, atât pe suport tipărit, cât și în format electronic.

Școala Europeană de Administrație

Școala Europeană de Administrație a fost înființată la 10 februarie 2005. Misiunea sa este de a organiza cursuri de formare în domenii specifice pentru personalul UE. La aceste cursuri pot lua parte toți membrii personalului care lucrează în instituțiile UE, SEA contribuind, astfel, la difuzarea valorilor comune, la promovarea unei mai bune înțelegeri între membrii personalului UE și permițând realizarea unor economii de scară. Ea lucrează în strânsă colaborare cu departamentele de formare din cadrul tuturor instituțiilor, pentru a evita depunerea unui efort dublu.

Agenții și organisme descentralizate

Agențiile și organismele descentralizate ale UE pot fi grupate în mai multe categorii.

- **Agenții și organisme de reglementare**
Au fost înființate o serie de agenții ale UE specializate și descentralizate cu scopul de a sprijini statele membre ale UE și pe cetățenii acestora. Aceste agenții reprezintă un răspuns la dorința de deconcentrare geografică și la nevoia de a face față unor noi sarcini de natură juridică, tehnică și/sau științifică. Agențiile și organismele de reglementare includ:
 - Agenții de politici (în prezent în număr de 25) - organisme de drept public european, distincte față de instituțiile UE (Consiliul, Parlamentul, Comisia etc.) și care au personalitate juridică proprie. Ele sunt constituite printr-un act de drept derivat, în vederea îndeplinirii unei sarcini tehnice, științifice sau administrative foarte specifice. Ex: Agenția Europeană de Mediu, Agenția Europeană pentru Medicamente, Autoritatea Europeană pentru Siguranță Alimentară, Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale - Cedefop, Fundația Europeană pentru Formare –ETF
 - Agenții pentru politica de securitate și de apărare comună (în prezent în număr de 3 - Agenția Europeană de Apărare, Centrul Satelitar al UE, Institutul de Studii de Securitate al UE)
 - Agenții de cooperare polițienească și judiciară în materie penală în prezent în număr de 3 - Colegiul European de Poliție – CEPOL, Oficiul European de Poliție – EUROPOL, Unitatea Europeană de cooperare Judiciară - EUROJUST

- Agenții și organisme EURATOM (în prezent în număr de 2) - create cu scopul de a susține realizarea obiectivelor Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice de coordonare a programelor de cercetare ale statelor membre în vederea utilizării pașnice a energiei nucleare, asigurare a cunoștințelor, infrastructurii și a finanțării energiei nucleare și asigurare a unei cantități suficiente de energie atomică cu respectarea condițiilor de siguranță.
- Agenții executive (în prezent în număr de 6) - organizații instituite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 58/2003 al Consiliului (JO L 11 din 16.1.2003) în vederea realizării anumitor sarcini referitoare la gestionarea unuia sau a mai multor programe comunitare. Aceste agenții sunt înființate pe o perioadă determinată. Ele trebuie să fie situate la sediul Comisiei Europene (Bruxelles sau Luxemburg).
- Organisme de supraveghere financiară
În ianuarie 2011, au fost create trei autorități de supraveghere având misiunea de a preveni anumite riscuri care ar putea să pună în pericol stabilitatea sistemului financiar global.

Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) est un organism independent și descentralizat al UE, care reunește cele mai bune resurse existente pe plan științific, antreprenorial și educațional pentru a promova capacitatea de inovare a Uniunii Europene.

Sursa: Serverul Europa
http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_ro.htm